

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **BMKco, s. r. o.,** se sídlem Kvítkovická 1533, Napajedla, zast. Mgr. Markétou Vojtáškovou, advokátkou se sídlem Kvítková 124, Zlín, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel,** se sídlem Budějovická 7, Praha 4, proti rozhodnutím žalovaného ze dne 24. 4. 2018, č. j. 13911/2018-900000-317 a č. j. 13911-2/2018-900000-317, v řízení o kasačních stížnostech žalobce proti rozsudkům Krajského soudu v Brně ze dne 12. 11. 2020, č. j. 62 Af 57/2018 - 113 a č. j. 62 Af 58/2018 - 104,

takto:

I. Věci vedené pod sp. zn. 2 Afs 388/2020 a sp. zn. 2 Afs 389/2020 **se spojují** ke společnému projednání; věci budou dále vedeny pod sp. zn. 2 Afs 388/2020.

II. Kasační stížnosti **se zamítají.**

III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasačních stížnostech.

IV. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasačních stížnostech **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věcí

[1] Včasně podanými kasačními stížnostmi brojí žalobce, jako stěžovatel, proti shora označeným rozsudkům (dále jen „napadené rozsudky“) Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), jímž byly zamítnuty žaloby proti výše označeným rozhodnutím žalovaného.

[2] Dodatečnými platebními výměry Celního úřadu pro Zlínský kraj ze dne 26. 6. 2017, č. j. 24879/2017-640000-51, a ze dne 26. 6. 2017, č. j. 24887/2017-640000-51, bylo doměřeno clo ve výši rozdílu mezi částkou původně vyměřenou v celních řízeních vedených v červnu roku 2014 pod. zn. MRN 14CZ640000153TT1S8 a MRN164CZ640000W4ZKX7, kdy bylo do celního režimu volného oběhu propuštěno zboží, a částkou cla nově stanovenou na základě výsledku daňové kontroly. V prvém případě byla doměřena částka 558 061 Kč, ve druhém částka 478 013 Kč. Doměření cla bylo opřeno o čl. 29, čl. 102 odst. 3, čl. 105 odst. 3 celního kodexu Unie a se zřetelem na čl. 201 odst. 1 písm. a), odst. 3 a čl. 221 odst. 4 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, ve znění účinném v okamžiku vzniku celního dluhu, (dále jen „celní kodex Společenství“) a s přihlédnutím k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, EURATOM) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999, dále nařízení Rady (ES) č. 515/97 ze dne 13. března 1997 o vzájemné pomoci mezi správními orgány členských států a jejich spolupráci s Komisí k zajištění řádného používání celních a zemědělských předpisů, ve znění pozdějších předpisů, a dále nařízení Rady (ES) č. 91/2009 ze dne 16. ledna 2009 o uložení konečného antidumpingového cla na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky.

[3] Žalovaný napadenými rozhodnutím změnil dodatečné platební výměry jen v tom, že do jejich výroků vložil text odkazující na § 265 zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění účinném v okamžiku celního dluhu, ve zbytku podaná odvolání zamítl a dodatečné platební výměry celního úřadu potvrdil.

II. Rozhodnutí krajského soudu

[4] Krajský soud oběma napadenými rozsudky rozhodoval opakovaně, neboť jeho předchozí rozsudky byly zrušeny Nejvyšším správním soudem a věci mu byly vráceny k dalšímu řízení (rozsudky ze dne 19. 8. 2020, č. j. 2 Afs 376/2019 - 31 a č. j. 2 Afs 377/2019 - 31). V nyní napadených rozsudcích krajský soud vypořádal žalobní námitky následovně:

[5] Ve vztahu k pokračování řízení, které žalobce považoval za neoprávněné, poukázal na závazný právní názor vyslovený k nařízení č. 2016/278 Nejvyšším správním soudem ve zrušujících rozsudcích, z nichž citoval stejně tak jako z navazujícího rozsudku téhož soudu ze dne 26. 8. 2020, č. j. 3 Afs 163/2018 - 29. Podle těchto soudních rozhodnutí celním orgánům nic nebránilo, aby na základě kontroly doměřily clo podle nařízení Rady č. 91/2009 i poté, kdy bylo prováděcím nařízením Komise č. 2016/278 zrušeno, pokud celní dluh vznikl před nabytím účinnosti tohoto prováděcího nařízení. Krajský soud proto předpokládal, že v daných případech nemělo být celní řízení zastaveno a clo bylo možno doměřit.

[6] K namítané prekluzi doměření cla krajský soud vycházel z čl. 221 odst. 3 a čl. 243 celního kodexu Společenství s tím, že výjimkou z tříleté lhůty pro sdělení výše cla dlužníkovi je případ vzniku celního dluhu v důsledku činu v době spáchání trestnému či odůvodňujícímu zahájení trestního řízení. Žalobce v celním řízení uvedl nesprávný kód země původu, čímž obešel vyměření cla. Poukázal na rozsudky SDEU ze dne 18. 12. 2007 ve věci C 62/06 a ze dne 16. 7. 2009 ve věcech C-124/08 a C 125/08. V daném případě celní úřad prokázal původ dováženého zboží v Čínské lidové republice ve spolupráci s orgánem OLAF, přičemž cílem formální překládky na Tchaj-wanu bylo tento původ skrýt; právě časté překládání má zamezit vyměření antidumpingového cla. Zjištěné skutečnosti zakládaly důvodné podezření, že celní dluh vznikl v souvislosti s činem v době spáchání trestným, v daném případě se jednalo o trestný čin krácení daně, poplatku nebo jiné povinné platby, což mohlo být důvodem k zahájení trestního stíhání. Závěry žalovaného o existenci důvodného podezření označil krajský soud za dostačující.

[7] K žalobní výtce nepřeložení celé zprávy OLAF do češtiny a k nedostatkům této zprávy krajský soud uvedl, že informace OLAF v daném případě byla v podstatné míře přeložena, výjimkou byly pouze tabulky s údaji ve sloupcích označených v angličtině; jednalo se ovšem o zcela jasné pojmy. Informace OLAF nebyla konečnou zprávou, ale předběžnou informací, která má stejný význam jako úřední zpráva vypracovaná vnitrostátním orgánem, a její použití ve správním či trestním řízení je přípustné, pokud je to nezbytné (k tomu poukázal na rozsudky tohoto soudu ze dne 10. 8. 2011, č. j. 1 Afs 44/2011 - 85, a ze dne 17. 9. 2015, č. j. 9 Afs 128/2015 - 60). Celní úřad tuto zprávu hodnotil společně s ostatními důkazy a jeho závěr je přesvědčivý.

[8] K výhradám proti výpočtu cla krajský soud uvedl, že ten byl žalovaným řádně zdůvodněn. Nepřisvědčil ani námitce porušení zásady předvídatelnosti s odkazem na nález Ústavního soudu ze dne 11. 5. 2015, sp. zn. II. ÚS 487/03, a s názorem, že žalobce nekonkretizoval žádné rozhodnutí žalovaného, které by jeho tvrzení podpořilo. Propuštění obdobného zboží bez vyměření cla v případech, kdy nebyla provedena kontrola, předvídatelnost nezakládá. Stejně tak krajský soud neshledal důvodnou námitku porušení zásady legitimního očekávání stojící na ojedinělém rozhodnutí žalovaného z roku 2015, nehledě na skutkové odlišnosti případu.

[9] Z uvedených důvodů krajský soud obě žaloby zamítl.

III. Kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[10] Stěžovatel ve shodných kasačních stížnostech proti napadeným rozsudkům označil kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. V obecné rovině tedy tvrdí nezákonnost napadených rozsudků spočívající v nesprávném posouzení právní otázky v předcházejícím řízení.

[11] V prvé řadě stěžovatel považuje za nesprávný výklad nařízení Komise (EU) č. 2016/78, z něhož krajský soud vycházel vázán právním názorem Nejvyššího

správního soudu. S názorem obou soudů obsáhle polemizuje s tím, že jde pouze o jeden z možných výkladů, přičemž mělo být užito výkladu pro něho příznivějšího.

[12] Stěžovatel je dále názoru, že možnost doměření cla byla prekludována dnem 11. 6. 2017. Prekluzivní lhůta je tříletá a podmínky pro její prodloužení plynoucí z § 265 celního zákona nebyly splněny. Nestačí pouhé podezření, ale musí být prokázáno naplnění jak subjektivní, tak objektivní stránky trestného činu. Důvodnost podezření pak musí odpovídat požadavkům na zahájení trestního stíhání, jinak by bylo možné tvrdit u všech pochybení, že je celní dluh důsledkem trestného činu. Celní zákon nemá vlastní podmínky pro pojmy „trestný čin“ a „podezření“, proto je třeba vycházet z trestních předpisů. Pouhé označení kódu „TW“ v kolonce země původu zboží v JSD by sám o sobě jako důvod pro zahájení trestního řízení neobstálo. Žalovaný dovozoval, že k celnímu dluhu mohlo dojít v důsledku podvodu, ze skutečností, že tchajwanský dovozce účastníka úmyslně podvedl; to by však mohlo vést jen k prověřování žalobce, který svým jednáním nenaplnil skutkovou podstatu ani trestného činu podvodu ani trestného činu zkrácení daně, poplatku nebo povinné platby. Při podvodném jednání tchajwanského vývozce je stěžovatel poškozenou osobou – jiná škoda než jemu, který byl povinen „odvést“ daň, nikomu nevznikla. Pro zahájení trestního stíhání je také rozhodné místo, kde k trestnému jednání došlo. Trestný čin podle § 240 trestního zákona je trestným činem úmyslným a na tento úmysl je třeba usuzovat z celého jednání pachatele, nestačí samotná existence dluhu. Vzhledem k tomu, že aplikace § 265 celního zákona představuje zásadní průlom do zákonem stanovené doby prekluze, je na celním úřadu, aby prokázal důvodné podezření ze spáchání trestného činu, jinak jde o svévoli. Názory soudu o nedostatku řádné obchodní péče nestačí, jsou pouhou spekulací. Není jasné, co víc mohl stěžovatel učinit ke zjištění původu zboží než vyžádat si prohlášení o původu zboží. Označení konkrétního trestného činu je nezbytné i podle judikatury SDEU, což plyne z rozhodnutí ESD ve věcech C 62/06 a C 124 a 125/08. Stěžovatel tvrdí, že nebylo prokázáno žádné důvodné podezření na čin v době vzniku celního dluhu trestný, a navíc byl nezákonně aplikován čl. 221 odst. 4 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 a § 265 celního zákona, což mělo vést k postupu podle § 221 odst. 3 celního zákona.

[13] Stěžovatel považuje za porušenou zásadu předvídatelnosti a legitimního očekávání. Nemůže obstát tvrzení, že opačné rozhodnutí žalovaného bylo ojedinělé, navíc se jednalo o rozhodnutí ve věci stěžovatele.

[14] Stěžovatel také namítal, že zpráva OLAF nebyla konečnou, ale předběžnou, a navíc z jejího obsahu nebylo možno dovodit, že předmětné zboží pocházelo z Čínské lidové republiky. Stěžovatel míní, že závěr o dostatečnosti zprávy není v souladu s nařízením OLAF a zmíněný rozsudek tohoto soudu sp. zn. 1 Afs 44/2011 je pro skutkové odlišnosti neaplikovatelný. Závěry ve zprávě uvedené nejsou jednoznačné, ale spekulativní. Užití zprávy jako důkazu navíc brání skutečnost, že stěžovatel neměl možnost prověřit si její správnost, přičemž zpráva neumožňuje kontrolu spárování zboží. Hodnocení tohoto důkazu žalovaným proto nemohlo být řádným hodnocením.

[15] Ze všech těchto důvodů stěžovatel navrhuje, aby napadené rozsudky krajského soudu byly zrušeny a věci tomuto soudu vráceny k dalšímu řízení.

[16] Žalovaný ve svých vyjádřeních ke kasačním stížnostem shodně uvedl, že se krajský soud podrobně vypořádal se všemi žalobními námitkami a s jím vyslovenými závěry souhlasí. Pokud jde o výklad prováděcího nařízení Komise (EU) č. 2016/278, krajský soud respektoval závazný právní názor Nejvyššího správního soudu. Stěžovatelovy výhrady jsou výrazem toho, že se dostatečně neorientuje v problematice dumpingových řízení vedených Komisí, která dále obsáhle popisuje, a uzavírá, že zrušení antidumpingového cla platí *ex nunc* nikoliv *ex tunc*, a tudíž nedopadá na dovoz dotčených výrobků uskutečněných před datem účinnosti nařízení Komise č. 2016/278. Neexistuje žádný další relevantní výklad, jenž by svědčil stěžovateli.

[17] S námitkou prekluze se žalovaný dostatečně vypořádal ve svých rozhodnutích (v části V. II. odst. 42-67), na což odkazuje. Dodává, že celní orgány nejsou v postavení orgánů činných v trestním řízení a kvalifikaci jednání jako způsobilého vyvolat trestní řízení provádějí nezávisle na nich a jen pro potřeby celního řízení. Celní dlužník nemusí být vždy pachatelem trestného činu a při právní kvalifikaci se vychází z národního právního řádu a určuje se jen důvodné podezření. Smyslem prolomení tříleté prekluzivní lhůty ke sdělení cla dlužníkovi je ochrana finančních zájmů Evropské unie v případech trestních souvislostí vzniku celního dluhu, které ztěžují či znemožňují vyměření cla ve správné výši v této lhůtě. Požadavek stěžovatele na naplnění subjektivních a objektivních podmínek trestného činu je nutno odmítnout. Každé pochybení zjištěné u celního dluhu jistě není důvodem k prolomení základní prekluzivní lhůty, v projednávané věci tomu tak však bylo. Žalovaný dospěl k závěru, že zde je reálné podezření ze spáchání trestného činu podvodu, který mohl být nepřímou příčinou zkrácení dlužného cla na základě celního prohlášení podaného v České republice. Bylo tu i podezření na spáchání trestného činu jakoukoliv osobou podílející se na dovozních operacích a mohlo se jednat i o trestný čin zkrácení daně, poplatku a jiné povinné platby. Žalovaný v rámci své úvahy pouze osvědčil splnění podmínek § 265 celního zákona, tedy že došlo k jednání způsobilému vyvolat trestní řízení. Žalovaný nepostupoval svévolně, své jednání přesvědčivě zdůvodnil. K tomu poukazuje na rozhodnutí SDEU ve věcech C-62/06 *ZF Zefeser*, C-124/08 a C-125/08 *Gilbert Snauwaert*, která jsou podporou jeho závěrů, nikoliv stěžovatelových, ač na ně rovněž poukazuje. Obdobně posuzují podmínky prodloužení prekluzivní lhůty rozsudky krajských soudů, které specifikuje, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2019, č. j. 4 Afs 152/2019 - 68.

[18] Žalovaný se rovněž ztotožňuje s názorem krajského soudu na námitky porušení zásady předvídatelnosti a legitimního očekávání, ostatně je sám takto vypořádal ve svých rozhodnutích a ve vyjádření k žalobám, na což odkazuje. Případy, kdy žalovaný konkludentně vyměřil clo na základě osvědčení o původu zboží, aniž provedl kontrolu zboží či verifikaci osvědčení, nelze brát za podklad legitimního očekávání. Jedno osamocené rozhodnutí z roku 2015 vůči žalobci pak nemůže vytvářet správní praxi. Navíc dovozy stěžovatele jsou z června 2014, tedy z doby předcházející rozhodnutí, na něž poukazuje. Legitimní očekávání nemůže spočívat na nelegální praxi (k tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2017, č. j. 4 As 86/2016 - 38).

[19] K podkladům rozhodnutí žalovaný rovněž poukazuje na to, že zpráva OLAF byla zpochybňována již v odvoláních a je posouzena v rozhodnutích žalovaného obdobně, jak to učinil krajský soud. Informace OLAF ev. č. OCM(2017)2249-02/02/2017 není

konečnou zprávou, ale přesto je způsobilým podkladem rozhodnutí. Stěžovatel z ní také nepřesně a nepravdivě cituje; informace bez pochybností určuje původ zboží v Čínské lidové republice. Stěžovatel zprávu zpochybňuje bez relevantních vlastních tvrzení.

[20] Žalovaný z těchto důvodů navrhuje zamítnutí kasačních stížností jako nedůvodných.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[21] V obou projednávaných věcech jsou shodně odůvodněny napadené rozsudky krajského soudu, obsahově shodné jsou i kasační stížnosti a vyjádření žalovaného k nim. Věci spolu skutkově souvisí, a proto je Nejvyšší správní soud podle § 39 odst. 1 s. ř. s. spojil ke společnému projednání, s tím, že věci budou dále vedeny pod sp. zn. 2 Afs 388/2020.

[22] Kasační stížnosti jsou přípustné a projednatelné, nejsou však přípustné některé kasační námitky.

[23] Podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. je nepřípustná kasační stížnost proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. Znamená to, že se Nejvyšší správní soud nemůže znovu zabývat otázkami, které v předchozím rozhodnutí závazně posoudil.

[24] Nejvyšší správní soud v rozsudcích ze dne 19. 8. 2020, č. j. 2 Afs 376/2019 - 31 a č. j. 2 Afs 377/2019 - 31, vyslovil, že řízením ve smyslu čl. 1 nařízení č. 2016/278 je třeba rozumět antidumpingové řízení ve smyslu čl. 5 nařízení Rady (ES) č. 384/96 ze dne 22. prosince 1995, o ochraně před dumpingovými dovozy ze zemí, které nejsou členy Společenství.

[25] Nejvyšší správní soud v uvedených rozsudcích výslovně uvedl: „*Podle čl. 5 odst. 9 nařízení č. 384/96 platilo, že ‚[p]okud se po ukončení konzultací potvrdí, že existuje dostatek důkazů pro zahájení řízení, zahájí Komise řízení ve lhůtě 45 dnů od obdržení podnětu a oznámí to v Úředním věstníku Evropských společenství. Nepostačují-li důkazy pro zahájení řízení, uvědomí o tom Komise žadatele po ukončení konzultací ve lhůtě 45 dnů od obdržení podnětu‘. V Úředním věstníku Evropské unie (C 267, 9. 11. 2007, s 31) bylo zveřejněno ‚Oznámení o zahájení antidumpingového řízení týkajícího se dovozů některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky. V části A. bodu 1. odst. (3) preambule nařízení č. 91/2009 je pak zcela zřetelně uvedeno, že ‚[ř]ízení bylo zahájeno dne 9. listopadu 2007 zveřejněním oznámení o zahájení v Úředním věstníku Evropské unie (dále jen ‚oznámení o zahájení‘).‘ Z výše uvedeného Nejvyšší správní soud dovozuje, že nařízení č. 91/2009 bylo vydáno v rámci širšího antidumpingového řízení vedeného Komisí (původně) na základě nařízení č. 384/96. Posledně uvedené nařízení, jakožto tzv. ‚základní antidumpingové nařízení I‘, bylo posléze nahrazeno nařízením Rady (ES) č. 1225/2009 ze dne*

pokračování

30. listopadu 2009, o ochraně před dumpingovým dovozem ze zemí, které nejsou členy Evropského společenství (dále jen ‚nařízení č. 1225/2009' nebo ‚základní antidumpingové nařízení II'). Pokud tedy Komise nařízením 2016/278 mj. zastavila řízení, činila tak zcela zjevně ve vztahu k antidumpingovému řízení, v jehož rámci bylo zrušované nařízení č. 91/2009 prvotně vydáno. Pokud by komise antidumpingové řízení uvedeným ustanovením nezastavila, bylo by namístě i po zrušení antidumpingového cla (nařízení č. 91/2009) dále postupovat podle aktuálního základního antidumpingového nařízení a pokračovat v antidumpingovém řízení zahájeném již oznámením Komise ze dne 9. 11. 2007, zveřejněném Úředním věstníku Evropské unie. Vzhledem k tomu, že Komise zjevně nepovažovala za vhodné v antidumpingovém řízení pokračovat (patrně s ohledem na doporučení Orgánu pro řešení sporů při Světové obchodní organizaci), rozhodla se je zastavit. Z ničeho nevyplývá, že by snad Komise zamýšlela zastavit veškerá celní řízení vedená orgány celních správ jednotlivých členských států ve věcech celních povinností subjektů, které po čas účinnosti nařízení č. 91/2009 uskutečnily dovoz dotčených spojovacích prostředků ze železa nebo oceli, pocházejících z Čínské lidové republiky." K tomu blíže odst. 11 – 14 označených předchozích kasačních rozsudků.

[26] Nejvyšší správní soud tedy v citovaných předchozích kasačních rozsudcích vyslovil právní názor, který byl pro krajský soud v dalším řízení závazný, a krajský soud jej respektoval. Stěžovatel netvrdí, že by krajský soud závazný právní názor kasačního soudu nerespektoval; svou kasační námitkou polemizuje se závazným právním názorem kasačního soudu; tato jeho námitka je proto nepřípustná.

[27] Ostatní kasační námitky směřují proti úplnosti a důkazní hodnotě podkladů pro rozhodnutí, proti posouzení splnění podmínek prodloužení prekluzivní lhůty a proti neuznání porušení zásady předvídatelnosti a legitimního očekávání. Těmito námitkami se Nejvyšší správní soud v předchozích kasačních řízeních nezabýval, a jsou tedy přípustné.

[28] Nejvyšší správní soud proto v uvedeném rozsahu napadené rozsudky přezkoumal (§ 109 odst. 3 věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2 věty první s. ř. s.

[29] Kasační stížnosti však nejsou v uvedené části důvodné.

[30] Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že některé z výše uvedených přípustných námitek již jím byly posouzeny v jiném kasačním řízení, které se zabývalo doměřením antidumpingového cla ze stejných důvodů témuž stěžovateli, pouze ve vztahu k jiné zásilce. V rozsudku ze dne 29. 12. 2021, č. j. 3 Afs 379/2020 - 31, tento soud především poukázal na skutečnost zjevnou i z nyní posuzovaných kasačních stížností, a to, že kasační námitky odpovídají žalobním námitkám, aniž by reflektovaly právní názory vyslovené krajským soudem. Krajský soud se přitom s těmito námitkami řádně vypořádal. Nejvyšší správní soud se podobně jako v tomto předchozím rozsudku ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že celní orgány nepochybily, pokud svůj závěr opřely zejména o informaci OLAF (a její přílohy), která má charakter předběžné informace předané OLAF členským státům ve smyslu čl. 12 nařízení OLAF. Použitelnost takové informace OLAF či jiných výsledků šetření tohoto orgánu, které nejsou konečnou zprávou, jako

podkladu rozhodnutí také plyne z rozsudků tohoto soudu ze dne 10. 8. 2011, č. j. 1 Afs 44/2011 - 85 (odst. 14-18), ze dne 17. 9. 2015, č. j. 9 Afs 128/2015 - 60 (odst. 37), a ze dne 7. 11. 2018, č. j. 2 Afs 332/2016 - 41 (odst. 23). Informace OLAF a její přílohy v daném případě vyhovují judikaturou vymezeným požadavkům na konkrétnost jejich závěrů. Krajský soud v odst. 43 napadených rozsudků konkrétně popsal zjištění k jednotlivým dovozům zboží z Čínské lidové republiky na Tchaj-wan a navazujícím vývozům z Tchaj-wanu do České republiky, včetně akceptace těchto skutečností tchajwanskými celními orgány, což vyvrací stěžovatelem předložené osvědčení o původu zboží.

[31] Stejně tak se krajský soud řádně vypořádal s žalobní námitkou nedostatečného překladu Informace OLAF do češtiny. Nejvyšší správní soud mu přisvědčuje, že v daném případě nedošlo k porušení zásad vytčených usnesením rozšířeného senátu ze dne 14. 4. 2015, č. j. 9 As 12/2014 - 60, podle něhož provedení důkazu cizojazyčnou listinou, aniž by byl proveden její překlad do českého jazyka, je ve správním řízení přípustné, není-li o jejím obsahu v řízení sporu. Byl přeložen vlastní text, nikoliv však nadpisy kolonek v tabulkách, ale jejich nepřeložení nebránilo jejich srozumitelnosti, neboť se jednalo o termíny jednoznačného významu i bez překladu (např. *date, date of export*). Nepřeložení těchto dílčích údajů proto nebylo vadou, která by bránila užití informace jako důkazu či jejímu hodnocení v rámci vyhodnocení veškerých důkazů správním orgánem. Spárování zásilek pak je obsaženo ve zprávách o kontrole celního úřadu. Pokud stěžovatel dále tvrdí, že v informaci OLAF č. OCM(2017)2249-02/02/2017 je původ zboží v Čínské lidové republice uveden jako pouze pravděpodobný, neodpovídá to skutečnosti; je označen za zřejmý.

[32] Stěžovatel obsáhle zpochybňuje zachování lhůty k doměření cla. Podle § 221 odst. 3 celního kodexu Společenství sdělení dlužníkovi nelze provést po uplynutí lhůty 3 let ode dne vzniku celního dluhu; běh této lhůty se staví ode dne podání opravného prostředku po dobu trvání řízení o něm. Tato lhůta je podle odst. 4 téhož ustanovení prolomena, vznikl-li celní dluh v důsledku činu, který byl v době, kdy byl spáchán, trestný. Podle § 265 celního zákona, vznikl-li celní dluh, jehož výše může být dlužníkovi sdělena i po uplynutí lhůty stanovené přímo použitelným předpisem Evropské unie, v důsledku činu, který v době, kdy byl spáchán, mohl být důvodem pro zahájení trestního řízení, lze tento celní dluh vyměřit dlužníkovi do 10 let ode dne vzniku celního dluhu. V daném případě byl celní dluh sdělen právě v této prodloužené lhůtě.

[33] Stěžovatel v obecné poloze akceptuje podezření z trestného činu, ovšem je názoru, že bylo povinností žalovaného prokázat naplnění všech subjektivních i objektivních znaků konkrétního trestného činu ve vztahu k jeho osobě. I na tuto námitku mu krajský soud obsáhle odpověděl (odst. 20 – 31 napadených rozsudků). Navíc i zde existuje prejudikatura Nejvyššího správního soudu. Ten na základě rozhodnutí SDEU, na něž odkazují obě strany, v rozsudku ze dne 7. 8. 2019, č. j. 4 Afs 152/2019 - 68, vyslovil: „*Soudní dvůr Evropské unie v rozsudku ze dne 16. 7. 2009 ve spojené věci C-124/08 a C-125/08, Gilbert Snauwaert a další, uvedl, že „právní kvalifikace jednání jako „trestný čin“ provedená celními orgány nepředstavuje určení, že k protiprávnímu jednání podle trestního práva skutečně došlo. Uvedená kvalifikace se provádí pouze v rámci a pro účely řízení správní povahy, jehož jediným cílem je umožnit uvedeným orgánům napravit případy vybrání dovozního nebo vývozního cla*

v nesprávné nebo nedostatečné výši (viz obdobně k článku 3 nařízení č. 1697/79 rozsudek ze dne 18. prosince 2007, ZF Zefeser, C 62/06, Sb. rozh. s. I 11995, bod 28). V uvedeném rozsudku ze dne 18. 12. 2007 ve věci ZF Zefeser přitom Soudní dvůr při výkladu čl. 3 nařízení (EHS) č. 1697/79, které v oblasti vybírání cla po propuštění zboží s účinností do 1. 1. 1994 stanovilo, že „[p]okud příslušné orgány zjistí, že správnou výši dovozního nebo vývozního cla dlužného za uvedené zboží podle právních předpisů nemohly určit v důsledku jednání, které může být předmětem trestního stíhání před soudem, promlčecí doba stanovená v článku 2 se nepoužije', dospěl k závěru, že citované ustanovení je třeba vykládat tak, že 'nehovoří ani o odsuzujícím rozhodnutí vydaném v trestním řízení, dokonce ani o zahájení jakéhokoliv trestního řízení, ale jednoznačně hovoří o jednání, které jednoduše může být předmětem trestního stíhání před soudem.' V rozsudku ze dne 16. 7. 2009 ve věci Gilbert Snauwaert a další Soudní dvůr dále konstatoval, že „[v] důsledku toho jak ze znění, tak ze systematiky článku 221 celního kodexu vyplývá, že částka cla může být sdělena dlužníkovi po uplynutí lhůty tří let, pokud následkem trestného činu nemohly celní orgány původně určit přesnou částku cla dlužného ze zákona, a to i tehdy, není-li uvedený dlužník pachatelem tohoto činu.' Z citovaných rozsudků tedy vyplývá, že k uplatnění prodloužené lhůty podle čl. 221 odst. 4 celního kodexu postačí přezkoumatelná úvaha správního orgánu, ze které vyplývá, že celní dluh vznikl v důsledku činu, který byl v době, kdy byl spáchán, trestný. Nevyžaduje se tedy shledání dlužníka, popřípadě jiné osoby, vinným ze spáchání trestného činu, ani zahájení trestního řízení.“

[34] Nejvyšší správní soud nemá důvod se v daných případech odchýlit od svých dříve vyslovených závěrů, které vyvracejí veškeré námitky vznesené stěžovatelem v kasačních stížnostech.

[35] Nakonec stěžovatel namítá, že předepsání cla bylo v rozporu se zásadou předvídatelnosti a legitimního očekávání, což konkrétně vztahuje k jednomu odlišnému rozhodnutí žalovaného (ze dne 6. 8. 2015, č. j. 31112-4/2015-900000-304.4). I tato námitka byla řádně zhodnocena v napadených rozsudcích. Především je třeba vycházet z toho, že stěžovatel zboží, které bylo předmětem sdělení cla, dovezl v červnu roku 2014. To vylučuje, aby svůj nárok na předvídatelnost postupu celních orgánů opíral o rozhodnutí vydané v roce 2015. Jako dlouholetý dovozce zboží z různých zemí by ji však mohl opírat o ustálený postup celních orgánů v podobných případech. Celní orgány zpravidla akceptují doklady osvědčující původ zboží; v případě, že však dovoz podrobí kontrole a zjistí, že tyto doklady jsou nepravdivé, nelze stavět požadavek předvídatelnosti na tom, že nekontrolované doklady byly v minulosti akceptovány. Navíc stěžovatel netvrdí konkrétně, že a v jakém rozsahu byla shodná osvědčení o původu v obdobných dovozech celními orgány akceptována jako správná.

[36] Požadavek legitimního očekávání na stejné rozhodnutí ve stejných skutkových a právních případech stěžovatel rovněž opírá o označené rozhodnutí žalovaného z roku 2015. To již v době, kdy bylo rozhodováno v nyní posuzovaných případech, existovalo. Žalovaný toto rozhodnutí označil za ojedinělý exces a podobně k němu přistoupil i krajský soud. Je třeba jim přisvědčit v odkazu na nález Ústavního soudu ze dne 11. 5. 2005, sp. zn. II. ÚS 487/03, podle něhož *„ke znakům právního státu a mezi jeho základní hodnoty patří neoddělitelně princip právní jistoty (čl. 1 odst. 1 Ústavy), jehož nepominutelným komponentem je nejen předvídatelnost práva, nýbrž i legitimní předvídatelnost postupu orgánů*

veřejné moci v souladu s právem a zákonem stanovenými požadavky“. Stejně tak lze vycházet z usnesení rozšířeného senátu tohoto soudu ze dne 21. 7. 2009, č. j. 6 Ads 88/2006 - 132, vymezujícího správní praxi zakládající legitimní očekávání jako ustálenou, jednotnou a dlouhodobou činnost státních orgánů. Legitimního očekávání se tedy nelze dovolávat na základě ojedinělého a navíc nesprávného či nepřiléhavého rozhodnutí celních orgánů. I o tom krajský soud obsáhle pojednal v napadených rozsudcích (odst. 49 – 53), na což lze rovněž odkázat.

[37] Z uvedeného plyne, že kasační námitka opírající se o § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. nebyla naplněna; stejně tak kasační soud neshledal žádné vady napadených rozsudků, pro které by je měl zrušit nad rámec uplatněných kasačních důvodů (§ 109 odst. 4. s. ř. s.).

V. Závěr a náklady řízení

[38] Nejvyšší správní soud tedy shledal uplatněné kasační námitky zčásti nepřípustnými, ve zbytku pak nedůvodnými. Nezbylo tudíž, než kasační stížnost zamítnout v souladu s § 110 odst. 1 in fine s. ř. s.

[39] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v těchto kasačních řízeních úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení o kasačních stížnostech nevznikly náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, proto mu náhrada nebyla přiznána.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. ledna 2022

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu